

Verbinden

Jaarverslag 2019

De Kapel

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
1 <i>Kapeldialoog</i>	3
2 <i>De Kapel: gewone en bijzondere vieringen</i>	5
3 <i>Themalunch</i>	7
4 <i>Onze koster</i>	8
5 <i>Onze liedbundels</i>	10
6 <i>Workshop spiritualiteit</i>	12
7 <i>In gesprek over het breken en delen</i>	13
8 <i>Wist U dat</i>	14
9 <i>Financiën</i>	19

Voorwoord

“We hebben verbinding met onze correspondent in.....”, een veel gehoord aanloopzinnetje in het dagelijkse journaal. Niet fysiek maar via de ether, via internet, draadloos. Vreemd eigenlijk. Want je hebt niets vast, niets in je handen. Geen twee delen die fysiek aan mekaar worden gemaakt.

Het is meer een beleving. Je hebt dat ook als mensen zeggen: ik voel me verbonden. Met geliefden, met natuur, met muziek, met verdrukten, met kansarmen.

Verbinden is een kunst, een kunst die je mag verwachten van een geloofsgemeenschap als De Kapel. Verbinding is misschien wel een ander woord voor het “kruis”punt waar de verticale geloofsbeleving (inspiratie, meditatie, gebed, geloof) snijdt met de horizontale geloofsbeleving (de vertaling van het derde gebod: naastenliefde, onze *“dienst in de wereld”*).

Verbinden is een werkwoord, inherent aan het beleven van oecumene. Iets waar je een jaar lang aan kunt werken, maar ook iets wat je zomaar een jaar lang kan overkomen. Zo was dat zeker ook in het jaar 2019, waarvan u hier het jaarverslag voor u heeft. Veel van wat afgelopen jaar is gebeurd, was allemaal een weerspiegeling van verbinden. Natuurlijk de vieringen, de themalunches, de doopvieringen, ja ook de begrafenissen wekten sterk dat gevoel op van verbonden te zijn. We hebben mooie initiatieven opgepakt, in de stad Eindhoven in het platform LEV (Levensbeschouwing en Vrede), maar ook met verwante KGG's (= Kleine Geloof Gemeenschappen) in de regio en in den lande. Om onze eigen workshops rond breken en delen en rond spiritualiteit niet te vergeten.

Bijzondere aandacht in dit jaarverslag een keer voor onze koster. Altijd bescheiden, op de achtergrond, haast onzichtbaar maar altijd ervoor zorgend dat alles picobello klopt voor de dienst begint. Zelfs al jaren verbonden, eerst nog met de ESK, nu met De Kapel.

En uiteraard aandacht voor het huzarenstukje dat in 2019 werd afgerond: de nieuwe koor- en gemeentebundels zijn gereed gekomen en in gebruik genomen, een waar staaltje van verbondenheid in de doe-sfeer.

We blikken terug op een jaar waarin we steeds optimistischer zijn gaan kijken naar de mogelijkheid om terug te keren in “onze kapel” aan de Kanaalstraat, daartoe uitgenodigd door DOMUSDELA. Die kapelruimte waarmee we meer dan 40 jaar verbonden zijn geweest en waar we op kerstavond weer even de sfeer konden proeven. Of het gaat lukken is nog niet zeker. Het zal van beide kanten flexibiliteit vragen, maar het geeft ook elan en optimisme aan beide kanten.

Verbinden is een positief woord, een woord dat je met een zekere liefde in de mond neemt. We hopen dat u dit jaarverslag met plezier leest en....verbonden blijft !

Sjef Ernes, voorzitter van De Kapel

1 Kapeldialoog

Op dinsdagavond, 19-11-2019 vond er weer een Kapeldialoog plaats in de Johanneskerk. Het doel hiervan is dat het Kapelberaad de Kapelgangers informeert over de belangrijkste, actuele thema's, die spelen in het Kapelberaad, om reacties te krijgen op haar plannen en om rekening te houden met de mening van de deelnemers aan deze dialoogavond.

Kapeldialoog 19-11-2019

Sjef sprak een welkomstwoord uit, waarna Rob Weijs een inspirerend gebed voorlas, dat bij de deelnemers tot verstilling voerde en een samenkomstgevoel schiep.

Sjef leidde de discussie. Vier hoofdonderwerpen kwamen achtereenvolgens ter sprake:

Huisvesting

Het huidige, late aanvangstijdstip, 12:00 uur, van de viering op zondag is voor veel Kapelgangers een struikelblok. We waren dan ook aangenaam verrast dat DOMUSDELA

DOMUSDELA, onze voormalige kapel

ons benaderde, de huidige uitbater van Mariënhage, waaronder de voormalige studentenkapel, om eens te komen praten over een mogelijke terugkeer. De HVC (= Huisvestingscommissie) is weer opgericht om dit uit werken. Anton Scheffers, voorzitter van de HVC, praatte ons bij over de eerste gesprekken over de locatie aan de Kanaalstraat, die een verrassende metamorfose heeft ondergaan. Sjef en Anton voeren de onderhandelingen met DOMUSDELA over een eventuele terugkeer.

Dela is zeer welwillend om ons als “*test case ideale gebruiker*” toe te laten en heeft gesteld dat de financiën geen probleem mogen zijn. In de Kapeldialoog is ook de consequentie besproken dat niet alle zondagen de ruimte beschikbaar zal zijn. Het overleg met DOMUSDELA loopt nog. In een prettige constructieve sfeer zijn gedachten uitgewisseld.

Aantal vieringen

Bij vele KKG's, waaronder ook De Kapel, is de vraag of de wekelijkse, traditionele vieringen volgehouden kunnen worden. Hoeveel vieringen wensen wij ons nog per maand? Er is een terugloop in het aantal voorgangers binnen De Kapel. Dit leverde de volgende reacties bij de dialoogdeelnemers op:

- De onregelmatigheid van diensten kan leiden tot verlies van Kapelgangers. Een herkenbaar vast ritme is essentieel.
- Inspirerende voorgangers zijn de aantrekkingskracht van de viering.
- Welk publiek wil je bereiken als De Kapel?

- Er is voorkeur voor alle zondagen , de knelpunten oplossen door:
 - Een andere activiteit elders laten plaatsvinden.
 - Een eventueel tekort aan voorgangers oplossen door een andere spreker uit nodigen en
 - Te blijven zoeken naar nieuwe voorgangers.
- Minder vieringen is niet onoverkomelijk, voor een aantal mensen geen bezwaar

Werkplan Sanne Rodenburg

Sanne , de in 2019 benoemde PiP (Prima inter Pares onder de voorgangers) was verhinderd voor deze dialoogavond. Sjef legt Sannes werkplan nogmaals uit: dit jaar heeft Sanne met name geïnventariseerd, waarbij haar identiteitsformulering van De Kapel in de Nieuwsbrief is gepubliceerd. Sanne adviseerde aan de slag te gaan met de volgende zaken:

1. Verwachtingen van voorgangers, evt. nieuwe voorgangers/incidentele voorgangers.
2. Bekendheid, aanwezigheid versterken in de stad door activiteiten te organiseren en door deelname aan activiteiten van anderen.
3. Sociale cohesie versterken: is er behoefte aan pastorale zorg, nu en in de toekomst?
Onze pastoraatsgroep probeert mensen binnen de Kapelgemeenschap die het moeilijk hebben, te ondersteunen door een kaartje te sturen, een bloemetje te brengen en soms een luisterend oor te bieden. Er is op dit moment geen stuurvrouw in de pastoraatsgroep noch een gestructureerde aanpak om professionele hulp te ontsluiten.
Er werd vervolgens een reactie aan de dialoogdeelnemers gevraagd:
 - De attenties van de pastoraatsgroep worden als positief ervaren!
 - Er moet onderscheid worden gemaakt tussen de eerste fase hulp, zoals onze pastoraatsgroep die biedt en een volgende fase, waarin geestelijke ondersteuning nodig is, die door een ervaren, professionele partner kan worden geleverd.
 - Er is een oproep gedaan om enkele professionals binnen onze gemeenschap te vragen om een advies uit te brengen hoe dit op te pakken.

Jubileumcommissie

De Kapel viert in 2020 het feit dat we al 40 jaar oecumenische vieringen houden. Er is een Jubileumcommissie opgericht om dit feestelijk te vieren. Als feestdatum is gekozen zondag 4 oktober. Dat laat zich mooi combineren met een andere activiteit en wel op 3 oktober als we samen met 4 andere geloofsgemeenschappen uit de regio Eindhoven de nationale jaarlijkse Ontmoetingsdag Kleine Geloof Gemeenschappen naar Eindhoven halen. (zie elders in dit jaarverslag) De jubileumfestiviteit zal zeker bestaan uit een speciale dienst, lezingen en feestelijkheden.

2 De Kapel: gewone en bijzondere vieringen

Elke gemeenschap heeft zo haar eigen identiteit, iets wat soms moeilijk te omschrijven is. Maar het is wel wat men wil zijn, wil aanbieden, wil bereiken. Dat is wat ons bindt, ons verbindt, dat ons herkenbaar maakt als gemeenschap. De Kapel ontleent een groot deel van

Eenheid in verscheidenheid

haar identiteit aan de wijze waarop ze haar vieringen vormgeeft. Kenmerkend is daarbij onze “*eenheid in verscheidenheid*”. Velerlei mensen van allerlei pluimage vinden blijkbaar dat wat men zoekt, beter nog, wat men poogt te vinden, in een evenzo pluriform aanbod van vieringen. De Kapel heeft geen eigen betaalde pastor, maar prijst zich gelukkig met een groep van geschoolde theologen, pastores en pastorale werkers, die beurtelings, gevat in een rooster, in de vieringen voorgaan. In 2019 bleek Sanne Rodenburg bereid om daarbij als een Prima inter Pares onder de voorgangers op te treden.

Vaste voorgangers zijn Jef De Schepper, Martin van Moorsel, Bert Jan van Haarlem, en steeds meer Feike Weeda, terwijl Margit van Tuijl nog incidenteel voorging (zij focust zich meer op haar pastorale zorgen binnen de activiteiten van TINT). In 2019 hebben we nog ettelijke malen mogen horen van Wim de Leeuw, die er medio 2019 mee stopte. Ook namen we afscheid van Alice Cottaar en van Karin Mak, maar een nieuwe inspirerende voorganger dient zich alweer aan met Elcke Smits waar we in 2020 meer van gaan horen.

Eind november presenteerde Sanne een vernieuwde formulering om de identiteit van De Kapel te omschrijven:

Wij willen een open oecumenische geloofsgemeenschap zijn, waarin beleven van spiritualiteit centraal staat en delen van kennis, elkaar aanmoedigen en samen genieten een belangrijke plaats innemen. Wij voelen ons betrokken bij actualiteit en samenleving en handelen daarnaar.

Net zomin als er maar één weg naar Rome zou zijn, is de genoemde pluriformiteit misschien wel het meest typische kenmerk van onze vieringen. Niet voor niets dat het lied “*honderd bloemen mogen bloeien*” één van de lijfliederen is van De Kapel. Al kennen alle reguliere vieringen een zeker stramien, de uitwerking ervan is vaak verschillend, met duidelijke kleuring door de betrokken voorganger, de liturgievoorbereiders, de keuze in muziek en zang, de invulling van voorbeden en (gelukkig) soms het afwijken van datzelfde stramien.

Naast de reguliere vieringen zijn er een paar bijzondere vieringen geweest die het vermelden in dit jaarverslag zeker waard zijn.

In het kader van “*op bezoek bij de burens*” gaan we zeker een keer per jaar bij een bevriende gemeenschap kerken. Dit jaar was dat bij de Remonstranten in Eindhoven. Niet alleen het kerkje pulde uit, wat al een enorm verbinding gaf, maar ook de viering met Sigrid Coenradie was een opsteker.

In de Goede Week hebben we net als vorig jaar de vespers op Witte Donderdag en Goede Vrijdag samen gedaan met de Johannesgemeente en ook de kinderviering op kerstavond. Bijzonder was de viering met de gastspreker Marleen Kremers, zelf voorganger bij de geloofsgemeenschap Augustinus in Eindhoven.

De doopceremonie tijdens een reguliere zondagsviering met Margit was ook een hoogtepunt. Verderop in dit jaarverslag leest U over de themalunches: kortere vieringen met een aansluitend gesprek tijdens een uitvoerige broodmaaltijd. Daarbij gaan de deelnemers dieper en persoonlijker in op een thema. De themalunch rond het beroemde lied van

Leonard Cohen *Anthem* met daarin de mooie boodschap “*There is a crack in everything, that's how the light gets in*”, bleek een echte spirituele stimulans.

Als erfenis van het studentenpastoraat gaat het formele vieringenrooster tijdens de zomervakantie op zwart, maar dat weerhoudt ons er niet van om dan “*alternatieve zomervieringen*” te houden in het Jongerenhuis. Dit jaar door leken en voorgangers voorbereid met als thema's: “*pelgrimstochten*”, “*thuiskomen bij jezelf*” en “*genieten van je echte rijkdom*”.

Kerstmacht

Was er een absolute topper? Ja, op kerstmacht waren we te gast in onze oude vertrouwde studentenkapel aan de Kanaalstraat, genereus aangeboden door DOMUSDELA (met wie gesprekken lopen over onze terugkeer naar deze locatie). Vele, vele mensen wisten ons op Kerstmacht te vinden, in dit verslagjaar was dat extra veel. Nostalgie, heimwee, de geur van de kaarsen in de bakstenen, het bracht ons met meer dan 150 mensen bijeen, in verbondenheid met de boodschap van Kerst en met de identiteit van De Kapel. Dus laat vooral die 100 bloemen blijven bloeien.

Voor veel oudgedienden was de kerstviering emotioneel vanwege vele kostbare ervaringen in de Studentenkapel, waaronder doop en huwelijk. Dat gold zeker voor de vier dochters van Martien Vissers, die hun vader (weduwenaar van studentenpastor Elisabeth Fricker) in het verslagjaar hebben moeten begraven. Kunstenaar en theoloog Martien is belangrijk geweest voor De Kapel, bijvoorbeeld door de unieke, uit hout gesneden kerstgroep, die helaas niet mee kon naar de Johanneskerk.

Sjef Ernes

3 Themalunch

In 2019 heeft de pastoraatsgroep drie keer een themalunch georganiseerd.

Als leden van de pastoraatsgroep bereiden wij de viering voor en bedenken het thema. Samen zoeken we er ook geschikte liederen bij. Als dat haalbaar is, houden we ons aan het leesrooster, maar soms wijken we ervan af als er te weinig houvast is, of als we een ander thema hebben. Zoals een speciale viering met liederen van Huub Oosterhuis.

Omdat we dat met zes personen doen, is er een brede inbreng. De themalunches worden van tevoren aangekondigd in de nieuwsbrief en bij de mededelingen, dus mensen die dan komen, komen er ook echt voor.

Aanvankelijk was Alice Cottaar onze voortrekster. In de loop van het jaar heeft zij echter afscheid genomen als voorganger.

De indeling van de themalunch begint met een korte viering in de kerkzaal, die bestaat uit een inleiding, lezing, gedicht of verhaal, en liederen. Daarna verhuizen we naar de ontmoetingsruimte waar we gezamenlijk het Onze Vader zingen.

Iedereen schept wat op zijn bord bij het al gereedstaande buffet. De "koffiezetster van dienst" heeft intussen voor de koffie en thee gezorgd.

Wat het eten betreft: iedereen van de pastoraatsgroep brengt iets mee om te eten en te delen, ook wat basisdingen. En wie van de kerkgangers dat wil, doet dat ook en samen delen we alles. Er is altijd meer dan genoeg.

Op de tafel liggen briefjes met stellingen en vragen om te zorgen dat de gesprekken enige diepgang hebben en we wat bij het onderwerp blijven, dat aansluit bij het eerste deel van de viering.

Aan het einde wil soms iemand nog iets delen en we sluiten af door samen een lied te zingen.

Wij hebben het idee dat de gemeenschapsbinding door deze vieringen zo versterkt wordt.

Gezien de opkomst, doorgaans tussen 35 en 40 personen, hebben wij het idee dat de themalunches op prijs gesteld worden. Aan de lunchtafels van meestal zes personen, vinden vaak mooie, openhartige gesprekken plaats. Het is bijzonder om mede-kapelgangers op een andere manier te leren kennen en hun verhalen te horen. Soms zijn er onverwachte ontboezemingen.

Opruimen is nooit een probleem, vele handen maken licht werk. En behalve dat het bij aanvang soms lastig is dat de bezoekers van de Johannesviering wat langzaam plaats maken, zijn de keuken en de accommodatie van de Johanneskerk wel heel prettig.

Ada Luijten

4 Onze koster

4.1 Koster zijn

Het beroep van koster bestaat al eeuwen, zoals blijkt uit het volgende gedicht, “De Koster een groot man”, dat rond 1700 is geschreven:

*Ten eerste sal hij luien, de kerck sluiten en ontsluiten,
Kerckhof en kerck houen van binnen en van buijten,
De Psalmen sal hij voor en na de predicatie singen,
't Water tot den Doop sal hij aanbringen,
Die prophecijen sal hij stichtelijken lesen,
De predikanten en de kerckeraedt ghehoorsaam wesen.
Hij sal tot den nachtmael aanschaffen brood ende wijn,
Mits tafelen, bancken, croesen, 't geen dat nodig mag sijn.
En wanneer de predicanten ter kercke falen,
Soo sal hij uijtgaan om die op te halen.*

Anno 2019 bestond ons team uit 5 koster:

Onze 5 koster zijn zeer ervaren en trouw. Gemiddeld zijn ze al 27 jaar in functie. Ook voor hen is de overgang naar de Johanneskerk groot geweest. In de kapel aan de Kanaalstraat was het kosterwerk veel omvangrijker: De verwarming instellen in het stookhok, het alarmsysteem uit- en inschakelen, de verantwoordelijkheid dragen over de brandveiligheid en de bereikbaarheid van de nooduitgangen. Deze verantwoordelijkheden worden in de Johanneskerk door de Johannesgemeente al uitgevoerd.

De omvangrijkste klus is nu het verplaatsen van de stoelen, maar gelukkig zijn er vaak spontaan helpende handen om dit karwei te verlichten.

Het kosterteam is zeer te spreken over de steun van Rob Weijs, als beheerder en als intermediair naar de Johannesgemeente, maar ook zijn ze blij met de hulp van Dirk van Tellingen, die hen het vieringenrooster bezorgt en Dirk is voor hen ook de schakel in de terugkoppeling van de kosterbelangen naar het Kapelberaad.

4.2 Teamverdienste

De koster stemmen onderling hun rooster af en weten altijd voor elkaar in te vallen, indien nodig, maar ook regelen zij de kosterinvulling bij een extra viering, vanwege een bruiloft of begrafenis.

De koster zorgen voor de bloemen in de viering. Ze halen de bloemen bij de bloemist of uit eigen tuin. Na de viering neemt de koster het boeket mee, waar het nog een aantal dagen zijn woning kan opfleuren, soms gaat het boeket naar iemand die een fleurige attentie, vanuit pastorale zorg, verdient.

4.3 Hoogtepunten in het jaar

De meest koste(r)lijke hoogtepunten zijn de Kerst- en de Paasvieringen, waar traditiegetrouw vele gelovigen op afkomen tot wel 150 bezoekers. Deze hoogtepunten in de liturgie, de feestelijke aankleding van de gebedsruimte en de ontmoeting met zovele bekenden inspireren tot een speciale geloofsverdieping. De laatste Paasnachtviering waren we weer te gast in de Huiskamer van het Jongerenhuis.

4.4 Wat boeit je in de Kapel?

- Thuisgevoel, verbondenheid met de Kapelgangers
- Je gezien voelen!
- Veel ruimte voor diversiteit. Herinnering aan iconische voorgangers als André van Kempen, Martin van Moorsel en Wim de Leeuw
- Inspiratie door de liederen van Huub Oosterhuis
- Kaartje van de pastoraatsgroep
- Complimenten over de bloemen
- Bezinning en sfeer, intellectuele prikkeling
- Fijne sfeer, rust en bezinning
- Broederschap binnen het geloof, hoe brengen wij de diensten naar onze naasten?
- We hebben elkaar nodig
- Niet alleen woorden maar ook daden!, bijvoorbeeld vluchtelingen ondersteunen
- Uitstraling van saamhorigheid, verdraagzaamheid
- Goed luisteren naar de context, goede boodschap er uithalen voor jezelf, en daar energie uit kunnen putten, ik kan de wereld weer aan!

Paul Mulder

5 Onze liedbundels

5.1 Onze muziek

Onze zondagse vieringen zonder muziek en zang zouden ondenkbaar zijn, zij versterken onze eensgezindheid en beleving van het Evangelie. Wij voelen ons geïnspireerd door de liederen van Huub Oosterhuis. Ons lijflied, “De steppe zal juichen” wat een zeggingskracht!

Muziek en zang hebben samen een bijzondere kracht. Kerkvader Augustinus deed de

uitspraak: “Zingen is dubbel bidden”. Je lichaam en ziel doen eraan mee. Zingen stimuleert de emotie en voert ons tot innerlijke verdieping en verbindt ons met elkaar.

Woordwolk “De steppe zal juichen”

In de loop der jaren hebben wij een schat aan muziek en liederen verzameld en gebundeld in onze

liedboeken. Die liederen zijn bepalend voor onze identiteit. Belangrijk dus dan we ons terug kunnen vinden in onze zangschriften.

Wij zijn trots op ons koor, dat onder leiding van onze dirigente Marie Astrid Vermaas en haar begeleidend vleugelspel de motor is van de muziek tijdens onze vieringen. De binding van het koor, dat gebruik maakt van hun koorbundel met meerstemmige partituren met de zang van de Kapelgangers, die putten uit hun gemeentebundel met eenstemmige liedversies, is essentieel.

5.2 Onze uitdaging

Al meer dan enkele jaren geleden beseften we dat het nodig was onze muziekverzameling tegen het licht te houden: de hoogste tijd om te komen tot een opschoning en ordening van de muziek die ons lief is. In de loop van de jaren waren ook de koorbundel en de gemeentebundel uit elkaar gegroeid. De nummering kwam niet meer overeen en de koorbundel bevatte ook toegevoegde liederen, die niet in de gemeentebundel voorkwamen. Daarnaast vielen de gemeentebundels van ouderdom uit elkaar en dat viel niet langer meer te repareren met plakmiddelen.

In 2018 is er een commissie ingesteld, bestaande uit een delegatie van onze Voorgangers, het koor en de Kapelgangers, die een opschoning hebben doorgevoerd van de liederen.

Harry Kamp, met zijn technische kunde, heeft er voor gezorgd dat onze liederen uit de gemeentebundel in één digitaal systeem zijn ondergebracht, waarbij voor de toekomst de onderhoudbaarheid van onze muziek is gegarandeerd. Vervolgens is dit ook gelukt voor de koorbundel. Daarnaast is er nu een eenduidigheid bereikt in de nummering van de liederen, die zowel in de gemeentebundel als in de koorbundel voorkomen.

5.3 Onze deadline 01-09-2019

Het Kapelberaad had als taak gesteld om de gloednieuwe gemeentebundel én de koorbundel feestelijk in gebruik te nemen in de viering op 1 september 2019.

Vlak vóór het zomerreces van 2019 was de gemeentebundel gereed. Daarmee ging het koor aan de slag, om onder de bezielende leiding van Rob Weijs, hieruit de koorbundel te creëren. Met man, vrouw en macht is er in die hete zomervakantie gewerkt om die omzetting naar de koorbundel te voltooien. Tot diep in augustus is hard doorgewerkt om deze klus te klaren.

Door een misverstand met de drukkerij konden we het drukwerk pas laat op zaterdagmiddag 31 augustus ophalen. Een team van vrijwilligers heeft toen, gesterkt door afhaalpizza's, de nieuwe mappen gevuld met de muziekbladen.

De vrijwilligers, die aan de totstandkoming van de liedbundels een substantiële bijdrage hebben geleverd zijn in willekeurige volgorde: **Rob, Harry, Jannes, Ada, Metta, Nelleke, Willem, Wim, Jef** en **Els**.

5.4 Onze viering op 1 september 2019

In de viering op 1 september 2019 zijn de liedbundels feestelijk in gebruik genomen. Een aantal Kapelgangers heeft toen van de uitnodiging gebruikt gemaakt om individueel te vertellen welk lied hen het meest roerde en waarom dit lied hen zo diep raakte, waarop dit lied door onze gemeenschap werd gezongen.

Paul Mulder

6 Workshop spiritualiteit

Uit de enquête “Wat zoek je in De Kapel?” is gebleken dat spiritualiteit bovenaan het wensenlijstje staat. In de workshop stond centraal wat we onder spiritualiteit in De Kapel verstaan en hoe we deze in de vieringen kunnen versterken.

De acht deelnemende Kapelgangers kwamen uit op de volgende omschrijving:

“Spiritualiteit is inspiratie naar geest en hart. Het is iets wat van binnen of van buiten jezelf kan komen, wat resoneert met een innerlijk weten en wat je aanzet tot actie naar je omgeving”.

We hebben in de workshop onderzocht wat beeld, geluid/stilte, geur, beweging en aanraking kunnen bijdragen aan het beleven

van spiritualiteit: ze kunnen een ontvankelijke sfeer scheppen, de concentratie verhogen en de verbinding met de ander versterken. Dit zijn belangrijke voorwaarden om een viering bewust te kunnen laten binnenkomen in geest en hart, en om contact te kunnen maken met God en met elkaar. Rituelen, zoals het zingen van het Onze Vader, kunnen het leggen van contact vergemakkelijken. In verschillende vormen van gebed hebben we dat contact in de workshop ook ervaren.

Verbinding, de kracht van samen, multirichtingsverkeer, stilte, rust en ruimte, inspiratie, geloven in wat je zegt, een gevarieerde kijk op spiritualiteit en gezamenlijk verlangen zijn enkele van de trefwoorden die de deelnemers meegenomen hebben uit de workshop.

Voor mij heeft de workshop veel inzichten opgeleverd waarmee de voorgangers aan de slag kunnen.

Wie ook een bijdrage (mening, inzicht, ervaring, tip, verzoek, aandachtspunt) wil leveren aan het versterken van de spiritualiteit in de vieringen, nodig ik bij deze van harte uit om contact met mij op te nemen.

Sanne Rodenburg

7 *In gesprek over het breken en delen*

In mei 2019 was er een workshop over breken en delen. Het breken en delen vormt de kern van onze oecumenisch-christelijke gemeenschap als Kapel. Daarbij klinken soms hele oude christelijke thema's, zodat we kunnen spreken over verschillende liturgische aspecten: gedenken, aanroepen van de heilige geest, de tegenwoordigheid van Christus, hoe zijn we

samen om de liefde van God te ervaren, danken en hopen. Hoe deze aspecten bij ons terugkomen in een dienst zijn theologische en liturgische keuzes. Ik lichtte deze thema's en keuzes toe en besprak met de deelnemers de bestaande tafelgebeden. Het doel hierbij was niet een uniform beleid binnen De Kapel, maar bewustwording: het herkennen en kunnen hanteren van deze motieven in onze diensten.

We hebben hierbij wat theorie besproken over rituelen en 5 liturgisch-theologische aspecten die bij het breken en delen terugkomen. Ook hebben we met behulp van plaatjes verkend wat het breken en delen voor iedereen betekent en één tafelgebed diepgaander besproken.

Feike Weeda

8 Wist U dat.....

8.1zingen inspireert tot kunst?

Liederen van Huub Oosterhuis inspireerden Thea Koot, beeldend kunstenaar, tot het vervaardigen van prachtige etsen. In de Ontmoetingskerk, februari 2019, vertelde zij over haar inspirerende tocht naar deze etsen aan de hand 4 meegebrachte kunstwerken. Vervolgens werden enkele liederen van Oosterhuis gezongen, beluisterd en in kleine groepjes werd vervolgens over de diepere inhoud gediscussieerd.

8.2wij Kleine Geloofsgemeenschappen hebben opgezocht?

Die contacten verliepen zo geanimeerd dat wij, De Kapel, in samenwerking met respectievelijk SOVE, de Geloofsgemeenschap Augustinus, de Oudkatholieke kerk Maria Magdalena en OASE uit Veldhoven enthousiast zijn om op 3 oktober 2020¹ de landelijke, jaarlijkse Ontmoetingsdag voor KGG's (= Kleine Geloofs Gemeenschappen) in Eindhoven te organiseren.

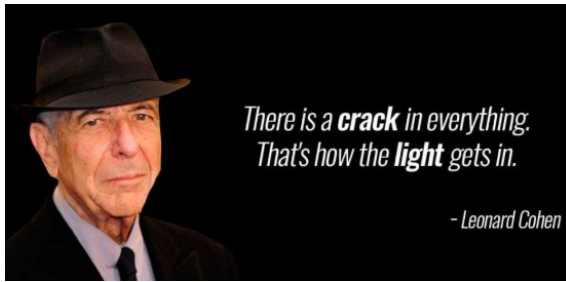

Over KGG's is een interessant boek geschreven: "Vieren & brevieren" van **Christiane Berkvens-Stevelinck** en **Sytze de Vries**. De traditie van de christelijke liturgie is lang en groots. De liturgie blijft een ongekende bron van inspiratie, maar haar vormen zijn niet langer toereikend. Soms is zij bovendien te kathedraal, te vastgelegd. KGG's willen vasthouden aan momenten van lofzang en stilte, meditatie en bezinning, maar vragen ook om andere vormen en andere taal. Omdat zij zoeken naar nieuwe spiritualiteit, persoonlijk en in gemeenschap, binnen de kerk én daarbuiten. Hoe leren wij weer in alle rust stilstaan bij onze "binnenkant"? Wat biedt ons rust, reinheid en regelmaat voor de ziel? Die vraag daagde de beide schrijvers van dit boek uit om bouwstenen voor een nieuwe liturgie aan te dragen. Vanuit hun arbeid binnen en buiten de kerk zijn zij vertrouwd met de traditie, met oude en nieuwe rituelen en teksten, maar ook met de vragen die

vandaag de dag over geloof, religie en spiritualiteit gesteld worden. Christiane Berkvens-Stevelinck is remonstrants predikante en bijzonder hoogleraar Europese cultuur aan de Radbouduniversiteit. Daarnaast heeft zij een praktijk in interbeschouwelijke rituele begeleiding (zie www.moederoverste.nl). Sytze de Vries is theoloog, dichter en tekstschrijver. Jarenlang was hij predikant, hij werkte bij radio en tv en beheert nu 'De Vertaalslag', werkplaats voor het Woord in toon, taal en teken. Hij legt zich toe op het schrijven en het geven van lezingen, cursussen en adviezen. (zie www.sytzedevries.com).

¹ De Ontmoetingsdag is inmiddels afgelast vanwege de coronaperikelen.

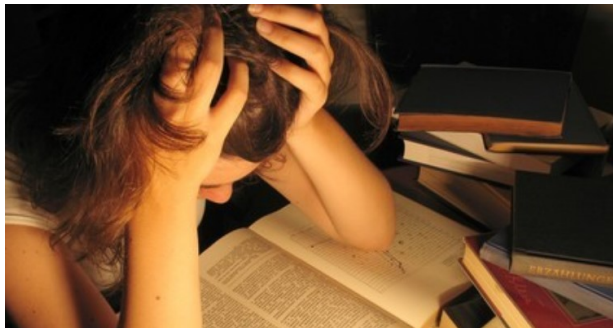
8.3je rimpels niet weg moet strijken?

De themalunch in maart ging over een tekst die **Leonard Cohen** zong: "Denk niet dat je offer volmaakt zal zijn. Er is een barst, een barst in alle dingen, daar komt het licht door naar binnen". Met dit lied wil hij mensen een hart onder de riem steken, die protesteren tegen geweld, macht, autoritair gedrag en huichelachtige

wereldleiders inclusief kerkelijke leiders.

8.4Tint de tentamenweken heeft verzacht?

In de tentamenweken is het topdrukte voor studenten op de campus: er wordt hard gestudeerd en sommige studenten verlaten de hele dag maar nauwelijks hun studieplek. Het TINT-team zag dit harde werken als een goede aanleiding om juist in de tentamenweken lunch meditatieworkshops aan te bieden. Om zo studenten even een moment te bieden om op adem te komen en stress

te laten varen.

8.5op het VredesPad slechts kleine stapjes genomen worden?

Stapjes naar Vrede gaat uit van het idee dat niet zo maar een Mahatma Gandhi of een Nelson Mandela voor ons de vrede komt regelen. Eenieder kan met eigen stapjes de vrede een stukje dichterbij brengen. Om voorbeeldenstappen in het licht te zetten was er in augustus een Vredeswandeling langs interessante locaties in Eindhoven en Veldhoven.

Het VredesPad Eindhoven is een wandelpad in het Meerlandpark dat in het teken staat van Vrede, Duurzaamheid en Internationale Solidariteit. Het VredesPad bestaat uit acht onderdelen die elk een ander aspect van het begrip Wereldvrede benadrukken. Deze "Bouwstenen voor WereldVrede" inspireren en symboliseren interpretaties en realisaties van "Paden naar Vrede".

Het doel is om te komen tot een wereldwijd netwerk van vredestuinen, vredesparken en vredespaden die met elkaar verbonden worden zodat uiteindelijk de hele wereld een vredestuin wordt.

8.6Judas opgevolgd werd door Kaïn?

De auteurs van de ook in de Johanneskerk uitgevoerde musical Judas hebben het Bijbelverhaal van Kaïn inhoudelijk en muzikaal bewerkt. Kaïn zwerft door de verhalen en komt elke keer in een andere rol terug. Zo zien we hem bij de Toren van Babel, de Ark van Noach, de strijd van de godenzonen, natuurlijk samen met zijn broer Abel en met Adam en Eva.

De repetities voor deze musical, die in 2020 in Eindhoven zal worden uitgevoerd, begonnen eind september 2019.

8.7U mee had kunnen zingen?

De jaarlijkse “Kapel-koordag” in september 2019 was de start met het repertoire voor Advent en Kerst. Wie gewoon eens vrijblijvend wilde meezingen, kon toen daar gemakkelijk aansluiten. Een kans om te proeven van deze prachtige muziek en van de sfeer in ons weliswaar vergrijzend, maar zeer betrokken en enthousiast koor.

8.8wij ook dit jaar zelf weer meegedaan hadden aan de ontmoetingsdag voor KKG's, dit keer in Roermond?

Waar ruim 130 mensen aanwezig waren om geïnspireerd door inleiders en de gekozen thema's een boeiende dag hadden en ons letterlijk en figuurlijk verbonden voelden.

8.9we weer een geweldige vrijwilligersdag hadden?

Ruim 30 vrijwilligers kwamen 26 oktober af op de jaarlijkse vrijwilligersdag, die gehouden werd in de Huiskamer van de Hoogstraatgemeenschap. Deze dag werd hen aangeboden door het Kapelberaad voor alle tijd en energie waarmee zij onze gemeenschap ondersteunen. Omdat wij VidK (= Vluchtelingen in de Knel) financieel steunen, waren we die dag bij hen te gast. Daar hun eigen ontvangstruimte bezet was, mochten we gebruik maken van de Huiskamer van de Hoogstraatgemeenschap. Na het welkom met koffie, thee en cake vertelde Anoeshka Gehring uitgebreid over het werk van VidK. Een aanvulling volgde met het persoonlijke verhaal van een van hun cliënten.

Daarna was het tijd voor de lunch met heerlijke soep en salade, gemaakt door bewoners van de Hoogstraatgemeenschap, aangevuld met broodjes, fruit en drank. Na de lunch werden de leden van het Kapelberaad zelf door een aantal vrijwilligers verblijd met een mooi lied en een kaars als hulde voor hún bijdrage aan onze gemeenschap.

Vervolgens bekeken we de NPO documentaire "Os Buul" over het azc in Budel. De verhalen en de film riepen diverse vragen op en een discussie volgde.

Aan het einde van de dag bedankte Sjef namens het Kapelberaad de genodigden, die gestopt zijn met hun activiteiten voor De Kapel. Daarna werden de vrijwilligers bedankt die vooral de afgelopen maanden heel veel energie en tijd hadden besteed aan de nieuwe liedbundels. Daarbij benoemde Sjef heel creatief de kwaliteiten van elke betrokken vrijwilliger en koos als metafoor een kenmerkende bloem of plant. Deze vrijwilligers kregen een pakketje met traktaties uit de wereldwinkel. De afsluiting was een gezamenlijke toast op alle vrijwilligers.

Ada Luijten

8.10de Eerste Eindhovense Vredesprijs goed terecht is gekomen?

Een beetje beduusd nam zuster Bets op 21 september de eerste Vredesprijs van Eindhoven in ontvangst. Harde werkers vinden het vaak vanzelfsprekend wat ze doen. De onderscheiding was allereerst een oeuvreprijs voor de zusters van de Hoogstraat die opvang van uitgeprocedeerde vluchtelingen tot hun prioriteit maakten. Het jarenlange werk van deze Zusters van Liefde is gegroeid naar de huidige professionele aanpak van Vluchtelingen in de Knel, gevestigd in een deel van het klooster, dat de zuster belangeloos hebben overgedragen aan vrijwilligers, die de ideologie van de zuster voortzetten.

Drie jaar geleden zijn de laatste vier zusters van de Hoogstraat, waaronder zuster Bets, teruggekeerd naar het moederhuis in Schijndel om daar hun welverdiende rust te vinden.

Bets kreeg de Vredesprijs ook persoonlijk omdat zij, nog steeds één dag per week, naar Eindhoven komt om te ondersteunen. Medezuster Agnes is afgelopen jaar overleden, terwijl Veronique al eerder stierf. Deze drie zusters woonden vrijwel wekelijks de vieringen in de vroegere Studentenkapel bij.

Het bij de prijs behorende bedrag van €1.000 is rechtstreeks naar Vluchtelingen in de Knel overgemaakt.

De Vredesprijs van Eindhoven en de tegelijkertijd plaatsvindende Vredeslezing door Rikko Voorberg waren twee vernieuwende initiatieven van het platform LEV (Levensbeschouwing en Vrede) waar De Kapel al vanaf het begin, zes jaar geleden, actief aan bijdraagt.

Rob Weijs

9 Financiën

9.1 Algemeen

De stichting De Kapel is sinds 1 januari 2019 formeel een feit. De Kapel is veel dank verschuldigd aan haar voorgangers en de vele vrijwilligers die zich inzetten voor Oecumene in Eindhoven. Mede hierdoor kunnen de lasten relatief laag worden gehouden.

9.2 Eigen middelen

De Stichting De Kapel is en blijft volledig financieel afhankelijk van de bijdragen van de individuele begunstigers en sympathisanten en van de leden van de Kapelgemeenschap. Deze bijdragen, de Kapelbijdrage, de december- en de mei-actie, dreigen terug te lopen omdat het aantal Kapelgangers afneemt. Oorzaken zijn wel te benoemen: het wegvallen en verhuizen van vroegere Kapelgangers en leden, en de geringe toename van nieuwe leden. Daarom is het een groot compliment waard dat in 2019 de inkomsten goed op peil zijn gebleven. Met vertrouwen, maar ook met de opgave om op dit punt alert te blijven, heeft het Kapelberaad besloten om voor 2020 een extra bedrag van €4.000 beschikbaar te stellen voor de plannen van onze PiP, het jubileum en de Ontmoetingsdag van KKG's, maar ook om een impuls te geven aan nieuwe initiatieven en om verbinding te stimuleren.

In het verslagjaar is in goed overleg met het bestuur van TINT besloten om de subsidie aan TINT vast te stellen op €7.750 per jaar, als vaste bijdrage en de eerdere bijdrage aan TINT uit de wekelijkse collectegelden, begroot op circa €2.250 en te bestemmen voor Vluchtelingen in de Knel. Deze regeling is ingegaan per ingang van september 2019.

Op 27 januari 2020 heeft de kascommissie, bestaande uit Rob van der Zon en Steven Kleinveld, de financiële stukken over 2019 goedgekeurd.

De volledige jaarrekening kan opgevraagd worden bij de penningmeester.

9.3 Resultaat en Begroting van De Kapel

Staat van baten en lasten 2019 dd 31-12-2019

BATEN	Begroting 2019	resultaat 2019
Bijdragen via collectes	4.000,00	4.613,51
Kerkbijdrage / mei -en decemberactie	33.000,00	32.840,62
Overige incidentele giften en boekenbeurs	500,00	367,55 *1
Opheffen ASN rekening		43,63
Debiteuren		2.166,54
Totaal Baten	37.500,00	40.031,85

LASTEN

Huur Johanneskerk	7.500,00	7.473,03
Koor: dirigente en muziek	8.000,00	9.198,45 *2
Kosten tbv vieringen	1.500,00	417,07
Vergoeding (gast)voorgangers	5.200,00	5.162,00
Overige activiteiten, vrijwilligersdag, pastoraatsgroep	500,00	671,00 *3
Organisatie kosten (publiciteit, bloemen, cadeau's)	1.000,00	397,10
Bestuurlijke en algemene kosten o.a statuten	800,00	0,00 *4
Liedbundels en adm systeem	p.m.	1.533,03 *5
Overige kosten (contr, abon, bank, secr, porti)	500,00	923,40 *6
Donatie aan TINT	10.000,00	8.881,17 *7
Donatie aan het Jongerenhuis	3.000,00	2.237,66 *8
Donatie aan Vluchtelingen in de Knel	0,00	1.118,83
Correctie debiteuren storting uit 2018		756,33
Saldo	500,00-	1.262,78
Totaal Lasten	38.000,00	40.031,85

Toelichting

*1 Uitgangscollecte kerstavond en collecte kerstochtend.

*2 In 2019 zijn we ook reiskosten gaan vergoeden aan de dirigente.

*3 Uitgaven vrijwilligers dag valt hier nu ook onder.

*4 Alle kosten voor de statuten zijn in 2018 verantwoord en verwerkt.

*5 In 2019 zijn nieuwe liedbundels voor kerk en koor in gebruik genomen.

*6 BUMA rechten en een verzekering waren niet begroot

*7 Vanaf juli 2019 is collectedeel voor Tint naar Vluchtelingen in de Knel gegaan.

*8 Verdeling collectegelden is in 2019 gecorrigeerd, naar aanleiding van nieuwe afspraken met de betrokken organisaties.

Dirk van Telligen, penningmeester

Colofoon

Postadres

Secretariaat De Kapel

Tartinistraat 5

5654 CX Eindhoven

Telefoon

040-2519866

E-mail

secr@kapel-eindhoven.nl

KVK

41090050

IBAN

NL39 TRIO 0197 9811 86

Fotografie

Diverse Kapelgangers

Sites

www.kapel-eindhoven.nl

www.tint-eindhoven.nl

www.facebook.com/kapel.eindhoven

www.facebook.com/tint.tue